

فرهنگ علوم سیاسی و روابط بین الملل و حوزه‌های مرتبط:

حقوق بین الملل، اقتصاد بین الملل،
ژئوپولیتیک، مطالعات منطقه‌ای، محیط زیست،
دипلماسی و شریفات بین المللی

انگلیسی . فارسی

وحید بزرگی

(دانشیار مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی)

با همکاری:

علیرضا طیب

سرشناسه	بزرگی، وحید، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام‌پدیدآور	فرهنگ علوم سیاسی و روابط بین‌الملل و حوزه‌های مرتبط حقوق بین‌الملل، اقتصاد بین‌الملل، ژئوپلیتیک، مطالعات منطقه‌ای، محیط‌زیست، دیپلماسی و تشریفات بین‌الملل انگلیسی - فارسی / وحید بزرگی، علیرضا طیب.
مشخصات نشر	تهران: قومس، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۴۶۴ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۸۸۱۱-۷۹-۷
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا	
یادداشت	فارسی - انگلیسی.
یادداشت	ص.ع به انگلیسی: Vahid Bozorgi, Alireza Tayyeb. A Dictionary of Politics and International Relations and Related Fields: International Law, International Economics, Geopolitics, Area Studies, Environment, Diplomacy and Protocol
موضوع	علوم سیاسی - واژه‌نامه‌ها - انگلیسی
موضوع	Political science - Dictionaries - English
موضوع	انگلیسی - واژه‌نامه‌ها - فارسی
موضوع	English language - Dictionaries - Persian
موضوع	علوم سیاسی - واژه‌نامه‌ها - انگلیسی
موضوع	International relations - Dictionaries - English
شناسه افزوده	طیب، علیرضا، ۱۳۹۷
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۷ ب ۴۳ ف ۶۴
رده‌بندی دیویی	۳۲۰/۰۳
ماره کتابشناسی ملی	۵۳۲۷۴۱۲

نام کتاب: فرهنگ علوم سیاسی و روابط بین‌الملل

نویسندگان: وحید بزرگی و علیرضا طیب

طراح جلد: محدثه موسوی

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۸

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۱۱-۷۹-۷

شمارگان: ۵۰۰ جلد

لیتوگرافی و چاپ: سعید دانش

نشانی ناشر: نشر قومس، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پایین‌تر از لبافی‌نژاد، کوچه بهار، شماره ۱۱

تلفن و نمابر: ۶۶۴۷۰۱۶۲ - ۶۶۴۷۰۱۵۳ - ۶۶۹۳۲۷۹۷

صندوق پستی: ۱۳۹۱ - ۱۳۱۴۵

نشانی اینترنتی: www.ghoomes.com

قیمت: ۴۰۰,۰۰۰ ریال

سخن آغازین

در دهه ۱۳۶۰ که تحصیل در رشته علوم سیاسی و روابط بین‌الملل را شروع کردیم، به‌ویژه در زمینه نظریه‌های روابط بین‌الملل آثار معدودی به فارسی یافت می‌شد و طبعاً فرهنگ‌های انگلیسی - فارسی چندانی هم وجود نداشت. کم‌کم به همت استادان و علاقمندان این حوزه، آثار به‌یسته‌تری به فارسی تألیف یا ترجمه، و به تدریج فرهنگ‌های انگلیسی - فارسی منظم در زمینه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل منتشر شد. با این حال، اکثر این فرهنگ‌ها توصیفی و در تعداد اصطلاحات آنها محدود بود. از طرف دیگر، گاه تشتت و تنوع برابرنهاده‌ها یا معادل‌های فارسی به کار رفته در آثار و منابع مختلف که از اختلاف سلیقه‌ها و گاه شاید از کم‌دقتی برخی است. چنان بود که توسعه زبان و ارتباط علمی را مشکل می‌ساخت (مثل معادل‌های فارسی به کار رفته برای واژه‌های deconstruction یا constructivism).

به دلایل بالا، احساس می‌شد که تدوین فرهنگی انگلیسی به فارسی در زمینه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل و حوزه‌های مرتبط که واژگان هرچه بیشتری را با معادل‌های فارسی دقیق‌تری دربرگیرد، می‌تواند به رفع خلأها و کاستی‌های مذکور کمک کند. بر این اساس، در صدد تدوین فرهنگ حاضر برایم که بسیاری از واژگان آن از سال‌ها پیش با استفاده از فرهنگ‌ها و منابع گوناگون عمومی و تخصصی انگلیسی و فارسی گردآوری شده بود. در این فرهنگ، در انتخاب معادل‌های فارسی علاوه بر توجه به معنای دقیق واژه‌های انگلیسی، معیارهایی مثل استفاده از معادل‌های رایج، جافتاه دقیق و مناسب، استفاده از عناصر زنده و آشنای زبان، اشتقاق‌پذیری و زیایابی واژه‌ها، به نظر قرار گرفته است. از این گذشته، تا حد ممکن سعی شده است تا برای واژه‌های خارجی، معادل فارسی ولو در کنار واژه‌های خارجی جافتاده در فارسی آورده شود.

در اینجا، اشاره به چند نکته لازم است. نکته اول گستردگی و گوناگونی مفاهیم و واژگان مرتبط با موضوع فرهنگ حاضر است. در این حوزه، نه تنها با مفاهیم نظری پیچیده بلکه با واژگان عملی روزمره‌ای سروکار داریم که دامنه کار را بسیار فراخ و حتی بی‌انتهای می‌سازد. برای مثال، کافی است اشاره شود که در آیین کار سازمان‌ها و نشست‌های بین‌المللی که نقش مهمی در روابط بین‌الملل دارند، طیف گسترده‌ای از مسائل گوناگون، از مذاکره و سخنرانی و متن‌نویسی تا تجهیزات فنی و انواع زیاد خدمات همایشی از هتل‌داری تا تدارک غذا و اقسام مختلف مهمانی‌ها، مطرح است که آشنایی با اصطلاحات مربوط به آنها از اهمیت زیادی در دیپلماسی عملی برخوردار است. بر این اساس، در فرهنگ حاضر، علاوه بر مفاهیم و واژگان

نظری سعی شده است اصطلاحات عملی و کاربردی نیز در حد توان آورده شود. نکته دیگر آن است که در فرهنگ حاضر، علاوه بر تلاش برای معرفی معادل‌های هرچه دقیق‌تر، در موارد زیادی برای نشان دادن امکانات مختلف معادل‌گزینی، معادل‌های گوناگون متصور برای واژه‌ها نیز آورده شده است. نکته سوم این است که در تدوین فرهنگ حاضر، با توجه به گستردگی و گوناگونی واژگان آن، نه تنها از فرهنگ‌های مختلف انگلیسی و فارسی بلکه از کتاب‌ها و حتی اسناد زیادی در طول حدود سه دهه استفاده شده است که ذکر همه آنها غیرممکن است و به همین دلیل از آوردن فهرست طولانی آنها خودداری شده است. سرانجام باید به این نکته ویرایشی اشاره کرد که در نگارش معادل‌های فارسی، برای تفکیک معادل‌ها، هم‌خانواده از علامت ویرگول (،)، برای تفکیک گروه‌های متفاوت معادل‌ها در مواقع عربی جهت جلوگیری از آشفتگی و سردرگمی از شماره، و برای جلوگیری از تکرار کلمات یکسان در معادل‌های مختلف یک واژه از علامت ممیز (/) استفاده شده است. بدین ترتیب، در فرهنگ حاضر حدود بیست هزار واژه و مشتقات آنها فراهم آمده است. با این حال، با توجه به یک‌انگی زبان، این آغازی بیش نیست و این کار نیز همچون هر کار دیگری به ناگزیر کارهای بعدی را دارد و بهبود و تکمیل آن نیازمند راهنمایی خوانندگان گرامی است.